

COALIȚIA CIVICĂ PENTRU ALEGERI LIBERE ȘI CORECTE ASOCIAȚIA PROMO-LEX

RAPORTUL nr. 4

Monitorizarea Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015

Perioada de monitorizare: 15 – 24 iunie 2015

Publicat la 26 iunie 2015

Chișinău, 2015

Toate drepturile sunt protejate. Conținutul Raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri non-profit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație.

Misiunea de Observare a Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015 este susținut financiar de către Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Consiliul Europei, precum și beneficiază de asistența tehnică din partea National Democratic Institute for International Affairs (NDI).

Opiniile exprimate în raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

CUPRINS

REZUMAT.....	4
CONSTATĂRI.....	5
DEFICIENȚE ALE CADRULUI NORMATIV PRIVIND DESFĂȘURAREA TURULUI II DE SCRUTIN	5
ORGANELE ELECTORALE	6
ACREDITAREA OBSERVATORILOR NAȚIONALI ȘI INTERNAȚIONALI	10
SOCIETATEA CIVILĂ	10
CONCURENȚII ELECTORALI	10
MASS-MEDIA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ	14
FINANȚAREA CAMPANIEI ELECTORALE	15
FONDURI ELECTORALE ȘI TREZORIERI	15
RAPORTAREA FINANCIARĂ A CONCURENȚILOR ELECTORALI	15
ACTIVITATEA ORGANELOR CONSTATATOARE	22
RECOMANDĂRI	23
METODOLOGIA DE OBSERVARE A ASOCIAȚIEI PROMO-LEX.....	24
LISTA DE ABREVIERI.....	25

REZUMAT

În cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, Promo-LEX desfășoară monitorizarea de lungă durată a perioadei electorale în contextul alegerilor locale generale din 14 iunie (28 iunie) 2015. Prezentul raport acoperă perioada electorală cuprinsă între 15 iunie - 24 iunie 2015 și reflectă constatările cu caracter electoral conectate la cadrul juridic corespunzător, care au fost raportate de către observatorii Promo-LEX. În ceea ce privește rapoartele financiare ale concurenților electorali, acestea au fost confruntate cu constatările observatorilor din teritoriu în perioada 06 iunie - 12 iunie 2015, stabilindu-se diferențele dintre date.

Conform analizei Promo-LEX, se constată o lipsă de claritate a normelor legale privind desfășurarea activităților electorale între turul I și II al scrutinului. Din această cauză rămâne incertă situația privind programul de lucru al organelor electorale iar concurenții electorali nu au claritate privind momentul în care pot relua campania electorală și desfășura activități de agitație electorală. Termenul-limită acordat instanțelor de judecată se suprapune cu perioada pregătirilor procedurale pentru turul II, astfel punând-se presiune asupra instanțelor de judecată în procesul de judecare cu privire la legalitatea alegerilor și rezultatul acestora în turul I.

În perioada monitorizată, CEC a avut un regim de lucru intens datorat totalizării rezultatelor votării din 14 iunie. CEC a adoptat 6 hotărâri în vederea reglementării procesului electoral, s-a expus în privința a 6 contestații ale concurenților electorali, într-un caz prin adoptarea unei hotărâri, restul contestațiilor fiind remise instanțelor de judecată. CECE II și judecătorii au analizat cel puțin 37 de contestații, obiectul a 20 dintre acestea constituindu-l renumărarea voturilor. În perioada 15-24 iunie 2015 au fost acreditați 102 observatori, dintre care 101 observatori naționali și 1 observator internațional.

Misiunea de observare Promo-LEX a constatat organizarea de către concurenții electorali a cel puțin 13 întâlniri cu alegătorii, 12 concerte electorale, acțiuni "de la ușă la ușă" (6 concurenți electorali), activități sportive și a unui pelerinaj religios. Comparativ cu perioada precedentă de raportare, a fost determinată o reducere a publicității stradale și a publicității în mass-media. În perioada dintre turul I și turul II de scrutin au fost raportate cel puțin 5 incidente cu tentă electorală.

În ceea ce privește raportarea finanțelor, constatăm că doar 17 concurenți electorali au depus rapoarte la CEC, dintre care 14 au indicat venituri și cheltuieli. Doar 786 cetățeni au contribuit la fondurile de campanie ale partidelor și blocurilor electorale cu 13 505 844,06 lei. Rămâne în continuare neclară proveniența surselor de finanțare indicate drept „cotizații de membru”. În total, în perioada 06 iunie - 12 iunie 2015, concurenții electorali au raportat la CEC venituri în sumă 17 765 534,88 lei. Majoritatea cheltuielilor raportate au fost pentru publicitate – 71% din total. Nici un concurent electoral n-a reflectat cheltuieli la capitolul „salariile personalului angajat temporar”. Sume nesemnificative au fost raportate la capitolele „locațiunea încăperilor” și „servicii comunale aferente”. Doar un singur concurent electoral a raportat „cheltuieli pentru delegare sau detașarea persoanelor”. Cele mai mari cheltuieli pentru campania electorală au fost raportate de PDM – 23 684 420,36 lei, ceea ce constituie 39,98% din plafonul maxim stabilit de CEC.

CONSTATĂRI

DEFICIENȚE ALE CADRULUI NORMATIV PRIVIND DESFĂȘURAREA TURULUI II DE SCRUTIN

Potrivit art. 1 din Codul Electoral, campania electorală se încheie la data excluderii concurentului electoral din alegeri sau în ziua votării.

Codul Electoral nu reglementează explicit situația desfășurării campaniei electorale pentru turul doi de scrutin. În rezultat, concurenții electorali care au acces în turul doi de scrutin, nu au avut claritate privind momentul în care pot relua campania electorală și desfășura activități de agitație electorală.

O altă situație incertă se referă la termenul de suspendare din funcție, conform art. 13 alin. 3 din Codul Electoral. Astfel, pentru candidații care au acces în turul II de scrutin este necesară continuarea suspendării din funcție și după ziua votării până la anunțarea datei desfășurării turului II.

Conform p. 12 al Regulamentului CEC privind finanțarea campaniilor electorale aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3352 din 4 mai 2015, în cadrul desfășurării turului II de scrutin sau a votării repetate, contul "Fond Electoral" va fi deblocat din momentul adoptării hotărârii organului electoral, la cererea concurentului electoral. De menționat că nu este stabilită nici procedura de blocare a contului bancar și nici data exactă a acestei operațiuni. Totodată, cadrul normativ nu este suficient de detaliat cu privire la închiderea/suspendarea/deblocarea contului "Fond Electoral", lichidarea/acumularea mijloacelor financiare pe aceste conturi, precum și necesitatea raportării și termenele de raportare a utilizării acestor mijloace financiare de pe contul "Fond Electoral".

Conform art. 62 alin. 2 al Codului Electoral, după încheierea perioadei electorale, consiliile electorale de circumscripție remit listele electorale instanței de judecată în a cărei rază se află consiliul electoral de circumscripție. Conform art. 62 alin. 2¹ al Codului Electoral, listele electorale se transmit Comisiei Electorale Centrale în termen de 10 zile de la confirmarea legalității alegerilor.

Ținând cont de faptele menționate mai sus și conform regulamentului CEC cu privire la listele electorale, prin care votarea în cadrul celui de-al doilea tur al alegerilor locale generale se va efectua în baza listelor electorale utilizate în turul I, rămâne confuză situația privind organul responsabil de păstrarea listelor electorale până la data votării în turul II de scrutin.

Conform art. 135 alin. 2 al Codului Electoral, instanțele de judecată, în termen de 10 zile de la data primirii rapoartelor consiliilor electorale de circumscripție, confirmă sau infirmă printr-o hotărâre legalitatea alegerilor din fiecare circumscripție electorală și o transmit, în termen de 24 de ore după adoptare Comisiei Electorale Centrale și consiliilor electorale de circumscripție respective, care publică rezultatele definitive. Potrivit art. 134 alin. 2 al Codului Electoral, în cazul în care niciun candidat nu întrunește mai mult de jumătate din numărul de voturi valabil exprimate, în termen de 2 săptămâni se va proceda la al doilea tur de scrutin cu 2 candidați care au întrunit cel mai mare număr de voturi în primul tur de scrutin.

Prevederile menționate mai sus se contrazic reciproc. Pe de o parte, instanțele de judecată sunt obligate să informeze CEC privind legalitatea alegerilor din fiecare circumscripție electorală începând cu data de 25 iunie 2015, pe de altă parte, data de 28 iunie 2015 este indicată pentru desfășurarea turului II de scrutin și a alegerilor repetate, care au fost stabilite înainte de expirarea termenului de confirmare a legalității alegerilor din fiecare circumscripție electorală. Acest fapt pune presiune asupra instanțelor de judecată în procesul de judecare asupra legalității și a rezultatelor alegerilor. În plus, în cazul în care instanțele de judecată vor infirma legalitatea alegerilor, atât utilizarea resurselor publice, cât și a celor aparținând concurenților electorali se dovedește a fi ineficientă.

ORGANELE ELECTORALE

În perioada de raportare, în vederea reglementării procesului electoral CEC a adoptat 6 hotărâri.

A fost stabilită data de 28 iunie 2015 pentru desfășurarea turului II de scrutin în 457 circumscripții electorale.

A fost aprobat modelul ștampilei pentru alegerile repetate din 28.06.2015.

Au fost declarate nevalabile alegerile din s. Ulmu, r. Ialoveni; s-a luat act de hotărârile judecătorești, fiind declarate nule alegerile în circumscripțiile electorale din s. Topala, r. Cimișlia și s. Trebisăuți, r. Briceni, astfel fiind stabilită data de 28 iunie 2015 pentru desfășurarea votării repetate.

A fost aprobată instrucțiunea privind procedura de renumărare a buletinelor de vot la alegerile locale, stabilindu-se că, renumărarea buletinelor de vot se dispune de instanța de judecată abilitată să confirme rezultatele alegerilor în circumscripția respectivă și are loc în cel mult 7 zile calendaristice de la data adoptării hotărârii privind renumărarea voturilor.

În urma stabilirii particularităților votării în cadrul celui de-al doilea tur al alegerilor locale generale din 28 iunie 2015, CEC a hotărât că, alegătorii care în perioada dintre primul și cel de-al doilea tur al alegerilor locale generale și-au schimbat domiciliul sau reședința, vor putea vota în baza acelorași liste electorale în secțiile de votare, conform reședinței existente la data de 14 iunie 2015. Alegătorii, a căror reședință a expirat în această perioadă, vor putea vota în secția de votare în raza căreia își au domiciliul, dacă în circumscripția respectivă se va desfășura turul al doilea al alegerilor locale generale. Persoanele care dețin acte de identitate fără cod numeric personal vor putea vota, fiind incluși în lista electorală suplimentară, dacă vor demonstra că dețin în perimetrul secției de votare respective.

Contestații depuse la CEC

În perioada de raportare, conform paginii electronice oficiale, CEC a înregistrat 5 contestații care, potrivit articolului 67 din Codul Electoral, au fost remise spre examinare organelor competente. Totodată, la 16 iunie 2015, CEC a emis o hotărâre pe marginea contestației PCR/M împotriva PL privind utilizarea resurselor administrative. Contestația PCR/M a fost parțial admisă, fiind constatat faptul utilizării resurselor administrative de către PL.

Celelalte 5 contestații remise de către CEC spre examinare organelor competente (PDM - 1, PLDM - 1, CI - 3) au fost depuse în vederea contestării deciziilor CECE I în s. Mingir, r. Hîncești (privind neinclusiunea siglei candidatului electoral în buletinul de vot), BESV din Scorțeni, r. Telenești (privind numărarea voturilor), BESV Ciocâlteni, r. Orhei – privind renumărarea voturilor, precum și a acțiunilor concurenților electorali din CECE nr. 21, Topala, r. Cimișlia (împiedicarea exercitării libere a dreptului electoral sau a activității organelor electorale), BESV 23/4 din r. Nisporeni (fraudarea alegerilor prin coruperea alegătorilor).

De asemenea, CECE I din s. Sadîc, r. Cantemir a respins ca fiind neîntemeiată o contestație a unui concurent electoral privind neinclusiunea siglei acestuia în buletinul de vot.

Modificarea/completarea componenței nominale a CECE de nivelul II

În 2 circumscripții electorale de nivelul II a fost modificată componența nominală a CECE. Aceste modificări s-au datorat inițiativei PDM în CECE Ocnița și a instanței de judecată în CECE Cimișlia.

Listele electorale

În perioada de raportare a fost constatat 1 caz de păstrare neregulamentară a listelor electorale. Președintele BESV 11 din or. Ungheni păstrează listele electorale la domiciliu.

Contestații depuse la CECE de nivelul I și II și în instanțele de judecată

În perioada de raportare, s-au examinat 27 de contestații privind acțiunile desfășurate în ziua alegerilor din 14 iunie 2015 și 10 contestații privind acțiunile referitoare la desfășurarea turului II de scrutin, conform tabelelor de mai jos.

Tabel 1. Contestații privind acțiunile desfășurate în ziua alegerilor din 14 iunie 2015

Obiectul contestației	Contestatarul	Localitatea vizată	Soluția
Anularea alegerilor	PCRM	s. Ciripcani, r. Florești	Hotărâre judecătorească de restituire ca urmare a nerespectării procedurii prealabile
	MSP Ravnopravie	or. Vulcănești	Necunoscută
	CI Ivan Țurcan		
	PLDM	or. Nisporeni	Hotărâre judecătorească de respingere
	PDM	s. Călimănești r. Nisporeni	Necunoscută
Renumărarea voturilor	PLDM	c. Pîrliți, or. Soroca	Necunoscută
	PDM	s. Căpriana, r. Strășeni	
	CI A. Donoaga	s. Cojușna, r. Strășeni	Hotărâre judecătorească privind renumărarea voturilor
	PCRM	c. Micleușeni, r. Strășeni	Necunoscută
	BE PPEM	s. Zubrești, r. Strășeni	Hotărâre judecătorească de respingere
	CI A. Ione	s. Bălăurești, r. Nisporeni	Hotărâre judecătorească privind renumărarea voturilor
	CI G. Cananău	s. Valea Trestieni, r. Nisporeni	Hotărâre judecătorească de respingere
	PL	c. Boldurești, r. Nisporeni	Hotărâre judecătorească de respingere

	PL și PRegiunilor	or. Rezina	Necunoscută
	PDM	s. Bușăuca, r. Rezina	
	PCRm	s. Târgul Vertiujeni, r. Florești	
	PLDM	s. Ștefănești, r. Florești	
	PDM	or. Sîngerei	
	PLDM	s. Tomai r. Leova	
	PPPN	c. Albinețul Vechi, r. Fălești	Hotărâre judecătorească de respingere
	PSRM	s. Făleștii Noi, r. Fălești	
	CI I. Țurcan	or. Vulcănești	Necunoscută
	PSRM	or. Comrat	
	PLDM	c. Braniște, r. Rîșcani	
	CI V. Badrajan	or. Rîșcani	
Influențarea opțiunii de vot a alegătorilor	PDM	s. Lazo, r. Drochia	Necunoscută
Interzicerea filmărilor	PSRM	s. Izvoare, r. Fălești	Hotărâre judecătorească de respingere
Votarea cu documente necorespunzătoare	PLDM		

Tabel 2. Contestații privind acțiunile referitoare la desfășurarea turului II de scrutin

Obiectul contestației	Contestatarul	Localitatea vizată	Soluția
-----------------------	---------------	--------------------	---------

Accesul documentele electorale	la CIP.Reniță	s. Abaclia, r. Basarabeasca	Decizia CECE de admitere parțială a contestației
Agitație electorală ilegală	PLDM	or. Ungheni	Decizia CECE privind transmiterea contestației la Inspectoratul de Poliție
Excluderea candidatului	CI G.Gorelco	s. Cioc-Maidan, UTAG	Necunoscută
Nesuspendarea din funcție a candidatului	CI G.Gorelco	s. Cioc-Maidan, UTAG	Decizia CECE privind transmiterea contestației la Inspectoratul de Poliție
	PSRM	mun. Chișinău	Decizia CECE de respingere
	PDM	or. Orhei	Necunoscută
Afișaj electoral neautorizat	PLDM	or. Ungheni	Decizie CECE de respingere
Utilizarea resurselor administrative	PSRM	mun. Chișinău	Decizia CECE de respingere
	PSRM	c. Ivancea, r. Orhei	Decizia CECE de respingere
Suspendarea din funcție a președintelui CECE 15 din Ivancea	Alegători	c. Ivancea, r. Orhei	Decizia CECE de respingere

Renunțarea voturilor

În perioada de raportare, au fost înregistrate cel puțin 3 cazuri de renunțare a buletinelor de vot.

La data de 22 iunie 2015, în baza hotărârii judecătorești Nisporeni, a fost efectuată renunțarea buletinelor de vot în s. Bălăurești. Rezultatele au fost identice numărării din data de 14 iunie 2015.

La data de 19 iunie 2015, în baza hotărârii judecătorești Strășeni, a fost efectuată procedura de renunțare a buletinelor de vot în s. Cojușna.

În data de 23 iunie 2015, în baza deciziei judecătorești Sângerei, a fost efectuată procedura de renunțare a voturilor în or. Sângerei.

Implicarea membrilor organelor electorale în activități politice

Conform art. 32 alin. 5 al Codului Electoral, membrii consiliilor și birourilor electorale nu pot face agitație în favoarea sau în defavoarea persoanelor ce candidează la o funcție publică eligibilă; nu pot să se implice în activități politice în susținerea vreunui din concurenții electorali; nu pot să se afilieze niciunui dintre ei; nu pot sprijini financiar sau prin orice alte modalități, direct sau indirect, niciun concurent electoral.

Contrar prevederilor legale, la întâlnirea din 21 iunie 2015 a PP PN cu alegătorii din or. Basarabeasca, în timpul orelor de lucru a participat și Cerniciuc Elena, vicepreședinta CECE Basarabeasca nr. 1.

Conform art. 29 alin. 11 al Codului Electoral, membrii biroului electoral al secției de votare nu pot fi consilieri în consiliile locale și membrii de partid.

În prezent nu este prevăzut un instrument reglementar de verificare a apartenenței politice a funcționarilor electorali, de prevenire a activității cu tentă politică și respectiv penalizarea lor.

ACREDITAREA OBSERVATORILOR NAȚIONALI ȘI INTERNAȚIONALI

În perioada 15-24 iunie 2015 au fost acreditați 102 observatori, dintre care 101 observatori naționali din partea Institutului pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului și 1 observator internațional din partea Ambasadei Statului Qatar.

SOCIETATEA CIVILĂ

Conform art. 64¹ alin. 10 al Codului Electoral, în perioada electorală, orice sondaje de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate numai cu condiția înștiințării prealabile a Comisiei Electorale Centrale.

Asociația Sociologilor și Demografilor din Republica Moldova a desfășurat un studiu sociologic cu privire la rezultatele pe care le-ar acumula Dorin Chirtoacă și Zinaida Greceanîi în turul doi al alegerilor locale.

Într-un comunicat de presă, CEC a atenționat că în perioada electorală orice sondaj de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor pot fi efectuate **exclusiv** cu condiția informării prealabile a Comisiei. Înștiințarea va conține date despre instituția ce va desfășura sondajul de opinie, perioada de efectuare a acestuia, eșantionul propus și comanditarul sondajului.

CONCURENȚII ELECTORALI

Utilizarea resurselor administrative

Conform art. 47 alin. 6 al Codului Electoral, în campaniile electorale candidații nu pot folosi mijloacele și bunurile publice (resursele administrative), iar autoritățile/instituțiile publice și cele asimilate acestora nu pot transmite/acorda concurenților electorali bunuri publice sau alte favoruri decât pe bază de contract, în condiții de egalitate pentru toți concurenții electorali.

La data de 21 iunie 2015, în s. Alexandru Ioan Cuza, r. Cahul candidatul la funcția de primar din partea PLDM, Cîrchilan Leonid, a desfășurat în incinta primăriei adunări cu consilierii din partea PLDM.

La 16 iunie 2015, Vasile Bîțca, Președintele organizației raionale PDM din r. Nisporeni, ministru în exercițiu al Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, candidat totodată și la funcția de consilier raional din partea PDM, a semnat și a depus o contestație în privința rezultatelor alegerilor din BESV Călimănești, r. Nisporeni. Pagina web a MDRC nu conține informații cu privire la suspendarea din funcție a ministrului. De remarcat că, inclusiv pe pagina web a instituției menționate sunt reflectate știri care confirmă cumularea funcției de ministru cu cea de candidat pe durata perioadei electorale.

Agitație electorală

Întâlniri cu alegătorii

Conform observatorilor Promo-LEX, au fost desfășurate cel puțin 13 întâlniri cu caracter electoral de către următorii concurenți:

- PP PN – 21 iunie 2015 în s. Călugăr, r. Fălești;

- PSRM – 19 iunie 2015 și 22 iunie 2015 în or. Chișinău;
- PL – 20 iunie 2015 în c. Stăuceni, mun. Chișinău și în c. Beștemac, r. Leova; 23 iunie 2015 în c. Băcioi, mun. Chișinău; 22 iunie 2015 în or. Chișinău;
- PDM – 19 iunie 2015 în c. Beștemac r. Leova; 21 iunie 2015 în s. Ciuciulea r. Glodeni; 23 iunie 2015 în s. Cobâlea și s. Glinjenir. Șoldănești;
- PLDM – 22 iunie 2015 în or. Șoldănești; 21 iunie 2015 în s. Mărculești, r. Florești și s. Giurgiulești, r. Cahul;
- BE PPEM – 20 iunie 2015 în or. Cimișlia; 21 iunie 2015 în s. Alexandru Ioan Cuza, r. Cahul.

Concerte electorale

Conform observatorilor Promo-LEX, au fost desfășurate cel puțin 12 concerte cu caracter electoral de către următorii concurenți:

- PCRM – 21 iunie 2015 în s. Hârtop Mare, r. Criuleni;
- PSRM – 20 iunie 2015 în or. Căușeni, or. Ștefan Vodă; 21 iunie 2015 în s. Prepelitași s. Biliceni Vechi, r. Sîngerei;
- PL – 21 iunie 2015 în s. Ignăței, r. Rezina;
- PDM – 23 iunie 2015 în s. Cobâlea r. Șoldănești; 19 iunie 2015 în c. Beștemac, r. Leova; 21 iunie 2015 în s. Nicolaevc, s. Slobozia-Chișcăreni, r. Sîngerei și s. Ochiul Alb, r. Drochia;
- PLDM – 20 iunie 2015, or. Cimișlia;
- BE PPEM – 21 iunie 2015 în s. Dușmani, r. Glodeni, c. Grătiești, mun. Chișinău, Alexandru Ioan Cuza, r. Cahul;
- PP PN – 21 iunie 2015 în or. Basarabeasca; 24 iunie 2015 în or. Vulcănești, UTAG; 20 iunie 2015 în s. Rădoaia, r. Sîngerei.

Activități distractive pentru copii

Observatorii Promo-LEX au raportat organizarea la 19 iunie 2015 de către PDM a activităților distractive pentru copiii din or. Căușeni.

Pelerinaj

La data de 21 iunie 2015 CI la funcția de primar, Rabei Ghenadie, a organizat deplasarea la mănăstirea Căpriană, r. Strășeni a alegătorilor din s. Cimișeni, r. Criuleni.

Activități sportive cu caracter electoral

În perioada de raportare, PLDM a organizat la 21 iunie 2015 activități sportive cu caracter electoral în cel puțin 2 localități (s. Glinjeni, r. Șoldănești și or. Mărculești, r. Florești).

Amenajarea terenurilor de joacă pentru copii

La data de 18 iunie 2015 simpatizanții PDM au amenajat un teren de joacă pentru copii în or. Căușeni.

Inaugurarea obiectelor de menire socială

La data de 20 iunie 2015 simpatizanții PLDM au inaugurat stadionul din or. Mărculești, r. Florești.

Acțiuni de tip „de la ușă la ușă”

În perioada de raportare, 6 concurenți electorali au desfășurat acțiuni de tip „de la ușă la ușă”:

- PL – 18 iunie 2015 în s. Dubăsarii Vechi, r. Criuleni; 20 iunie 2015 în or. Cricova, mun. Chișinău și s. Onești r. Hîncești; 22 iunie 2015 în c. Grătiești, mun. Chișinău;
- PSRM – 23 iunie 2015 în s. Etulia, UTAG, în or. Drochia, în s. Ivanovca, r. Hîncești, s. Onești, r. Hîncești; 22 iunie 2015 în mun. Chișinău;
- PDM – în or. Drochia, s. Drăgușenii Noi, r. Hîncești;
- PCRM – în s. Ivanovca, r. Hîncești;
- CI Cuidjuclu Serghei – 23 iunie 2015 în s. Etulia, UTAG;
- PP PN – 21 iunie 2015 în or. Drochia.

Marșuri electorale

La data de 20 iunie 2015 PPPN a desfășurat un marș auto pe drumul central din s. Rădoaia, r. Sîngerei.

Corturi electorale

În perioada de raportare, în 2 localități au fost constatate corturi cu publicitatea electorală a PSRM, și anume, în or. Chișinău și în or. Soroca, unde reprezentanți PSRM au făcut agitație electorală în favoarea PP PN.

Distribuirea materialelor promoționale

În perioada de raportare, observatorii Promo-LEX au constatat distribuirea materialelor promoționale de către 7 concurenți electorali:

- PSRM – ziarul „Socialiștii” și afișe electorale în mun. Chișinău, or. Căușeni, or. Drochia. or. Vulcănești, or. Rezina;
- PCRM – pliante în s. Hârtop Mare, r. Criuleni;
- PL – pliante, stegulețe în c. Stăuceni, mun. Chișinău, în sectorul Rîșcani, mun. Chișinău;
- PDM – ziare în or. Drochia;
- CI Sergiu Armașu – pliante în or. Ialoveni;
- PPPN – ziare, pliante în or. Drochia, or. Soroca, pliante în s. Călugăr, r. Fălești și ziare în or. Fălești și or. Șoldănești.

Publicitate stradală

Observatorii Promo-LEX au identificat noi cazuri de publicitate stradală în favoarea concurenților electorali în localitățile din Republica Moldova, după cum urmează în tabelul de mai jos:

Tabel 3. Publicitate stradală

Concurentul electoral	Nr. panouri led – Nr localități	Nr. bill board – Nr. Localități	Nr. banner – Nr. Localități	Nr. City-Lights – Nr. Localități	Poster – Nr. Localități	Publicitate în locuri neautorizate – Nr localități
PDM		1-1	1-1			1
PLDM		1-1			2	1

PCRM			1-1			
PSRM	1-1	24-1			1	
PL		12-1	6-1	18-1	1	
PP PN			10		1	
N. Dandeuș, CI la funcția de primar Cahul			8-1			

În mun. Chișinău, au fost înregistrate 4 cazuri de utilizare a transportului cu afișajul concurentului electoral. În interiorul microbuzelor de pe ruta 190 a fost plasată publicitatea candidatului PL la funcția de primar al c. Stăuceni - Nicolae Balaur. Pe microbuzele municipale nr. 180, 186, 192 sunt postate pozele candidatului PL la funcția de primar - Dorin Chirtoacă.

Publicitate poligrafică fără însemnele corespunzătoare

Conform art. 64¹ alin. 6 al Codului Electoral, fiecare material publicitar trebuie să includă denumirea concurentului electoral, data tipăririi, tirajul materialului și denumirea tipografiei care l-a tipărit.

La data de 21 iunie 2015, în or. Ialoveni au fost distribuite pliante ale CI la funcția de primar, Sergiu Armașu, care nu conțineau însemnele obligatorii.

În c. Găvănoasa, r. Cahul au fost distribuite pliante PDM fără însemnele obligatorii.

La data de 22 iunie 2015, în c. Stăuceni, mun. Chișinău, au fost distribuite materiale electorale fără date tipografice care îndemneau alegătorii să voteze candidații PL la funcția de primar general și al localității.

Implicarea bisericii în campania electorală

La data de 21 iunie 2015, în preajma mai multor biserici din mun. Chișinău, au fost distribuite pliante care denigrează imaginea candidatului PL la funcția de primar al mun. Chișinău și favorizează contracandidata din partea PSRM, Zinaida Grecianîi. Foile sunt semnate de „Mișcarea Creștin Ortodoxă din Moldova”.

Cadouri electorale

Conform art. 38 alin. 7 al Codului Electoral, concurenților electorali li se interzice să propună alegătorilor bani, cadouri, să distribuie fără plată bunuri materiale, inclusiv din ajutoare umanitare sau alte acțiuni de binefacere. Potrivit art. 181¹ al Codului Penal, „oferirea sau darea de bani, bunuri, servicii ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să își exercite drepturile sale electorale într-un anumit mod în cadrul alegerilor parlamentare, locale ori în cadrul referendumului se pedepsește. În categoria noțiunii de bunuri sunt incluse și băuturile alcoolice, produsele din tutun și produsele alimentare.”

La data de 21 iunie 2005, Ghenadie Rabei, CI la funcția de primar în s. Cimișeni r. Criuleni a oferit alegătorilor bere și înghețată.

Incidente

În perioada de raportare, au fost constatate următoarele 5 incidente:

- La data de 18 iunie 2015, a fost jefuită primăria din s. Miciurin, r. Drochia. Printre bunurile furate se numără și ștampilele CECE 14/13 și BESV 23, precum și cele 2 calculatoare de la CEC. Poliția investighează cazul.
- La data de 21 iunie 2015, în s. Ocolina, r. Soroca a avut loc o altercație verbală între doi agitatori ai PLDM și PDM. Pe marginea cazului au fost deschise dosare administrative.
- La data de 22 iunie 2015, în s. Strestieni, c. Băcioi, mun. Chișinău, V. Șalari, candidatul PL la funcția de primar în c. Băcioi, a organizat întâlnire cu alegătorii, în cadrul căreia s-a iscat o încăierare cu un locuitor al satului.
- La data de 23 iunie 2015, în c. Băcioi, mun. Chișinău, în cadrul unei alte întâlniri cu alegătorii organizată de V. Șalari, un grup de tineri au agresat fizic și verbal reprezentanții și simpatizanții PL. Doi minori au fost răniți în timpul incidentului și transportați la spital cu intoxicații chimice acute.
- La data de 24 iunie 2015, în s. Racovăț, r. Soroca a fost agresat candidatul PLDM la funcția de primar. Cazul este examinat de forțele de ordine.

MASS-MEDIA LOCALĂ ȘI REGIONALĂ

Conform art. 64 alin. 1 al Codului Electoral, în vederea reflectării alegerilor, în cadrul tuturor programelor sale, radiodifuzorii și mijloacele scrise de informare în masă fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate.

La TV STUDIO-L și Radio Dor, or. Căușeni a fost raportată publicitatea PSRM .

În perioada de raportare, postul Media TV, or. Cimișlia a difuzat publicitatea electorală în favoarea BE PPEM.

Televiziunea SorTV a difuzat interviuri cu candidații la funcția de primar al or. Soroca din partea PLDM și PP PN.

În săptămânalul independent „Observatorul de Nord” din or. Soroca a fost plasată publicitate electorală din partea PLDM, BE PPEM, MPA, PDM, PSRM.

FINANȚAREA CAMPANIEI ELECTORALE

FONDURI ELECTORALE ȘI TREZORIERI

Potrivit art. 37 litera a) din Codul Electoral, în scopul finanțării campaniei electorale, fiecare concurent electoral trebuie să-și deschidă la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral”, în care să fie virate mijloace financiare proprii și cele primite de la persoane fizice și juridice din țară. Potrivit art. 38 alin. 2 lit. a) al Codului Electoral, concurentul electoral anunță CEC despre persoana responsabilă de finanțele sale.

Conform Hotărârii CEC nr.3311 din 24.04.2015 cu privire la stabilirea plafonului general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Fond electoral” al concurentului electoral la alegerile locale generale din 14 iunie 2015, a fost stabilit plafonul mijloacelor financiare ce pot fi utilizate de către concurenții electorali în cadrul alegerilor locale generale din 14.06.2015. Până în prezent, rămâne incertă situația dacă plafonul stabilit de către CEC se referă și la turul II de scrutin. Conform p. 12 al Regulamentului CEC privind finanțarea campaniilor electorale, în cadrul desfășurării turului II de scrutin sau a votării repetate, contul ”Fond Electoral” va fi deblocat din momentul adoptării hotărârii organului electoral, la cererea concurentului electoral. În pofida acestei prevederi, rămâne incert cadrul normativ privind închiderea/suspendarea/deblocarea contului ”Fond Electoral”, termenii în care trebuie să aibă loc toate aceste operațiuni, lichidarea/acumularea mijloacelor financiare pe aceste conturi, precum și necesitatea raportării și termenele de raportare a utilizării acestor mijloace financiare de pe contul ”Fond Electoral”.

RAPORTAREA FINANCIARĂ A CONCURENȚILOR ELECTORALI

Potrivit art. 38, alin. 8, în campania electorală, o dată la două săptămâni, concurentul electoral are obligația de a prezenta organelor electorale respective rapoarte financiare, care trebuie să conțină informații referitoare la venituri și cheltuieli conform destinației.

În perioada 06 iunie - 12 iunie 2015, 17 concurenți electorali (BE PPEM, PSRM, PCRM, PP PN, PL, PLDM, PDM, PNL, PPRM, PVE, MSPR Ravnopravie, PPMPA, PPCNM, BE LP, PP Regiunilor, PPPM, PLD) au depus rapoarte financiare la CEC. Dintre aceștia, 14 au declarat și volumul contribuțiilor. 3 concurenți electorali (PPMPA, PLD și PPPM) nu au reflectat nimic la niciuna din liniile bugetare.

Conform observatorilor Promo-LEX, 18 CI au depus demersuri la CECE II, conform cărora nu au acumulat venituri și nu au efectuat cheltuieli până la data de 12 iunie 2015, iar 78 de candidați au depus rapoarte financiare.

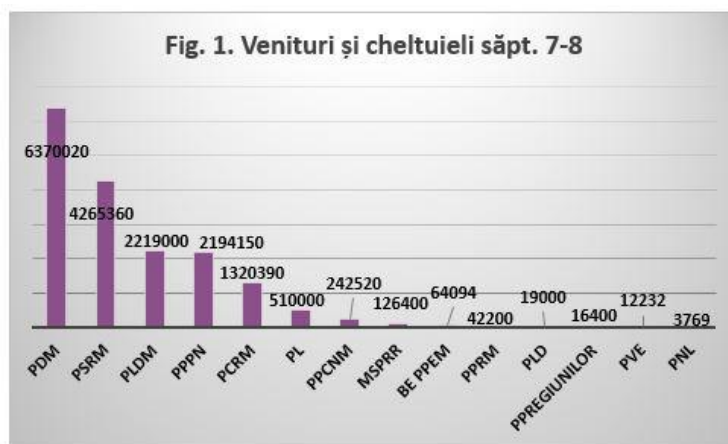
Tabel 4. Demersuri și rapoarte financiare ale candidaților independenți (conform informațiilor furnizate de observatorii Promo-LEX).

Denumirea localității	Demersuri, 06 - 12.06.15	Rapoarte financiare, 06 - 12.06.15	Trezorieri
Municipiul Chișinău	2	14	0
Municipiul Bălți	0	2	0
Municipiul Comrat	0	10	0
Raionul Basarabeasca	0	16	0
Raionul Cantemir	0	2	0
Raionul Căușeni	1	7	0

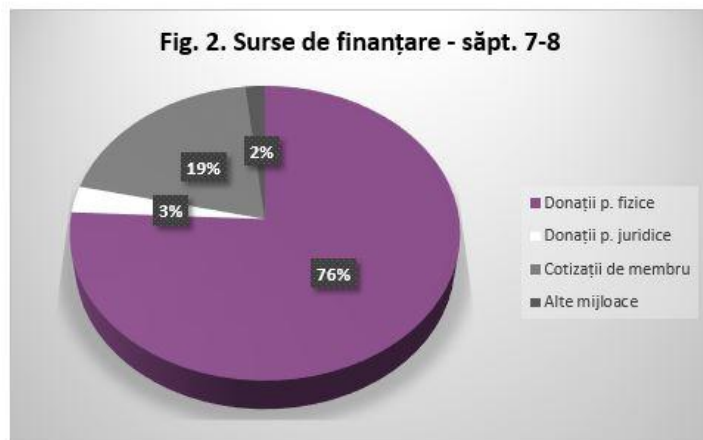
Raionul Fălești	0	2	0
Raionul Florești	0	12	0
Raionul Glodeni	0	2	0
Raionul Hîncești	0	1	0
Raionul Ialoveni	0	4	0
Raionul Leova	0	1	0
Raionul Nisporeni	15	5	0
Raionul Ungheni	0	2	0

În perioada de raportare, 14 concurenți electorali (blocuri și partide) au declarat venituri în sumă totală de 17 765 534,88 lei, adițional soldul din perioada anterioară de raportare fiind de 405 354,22 lei.

Pentru întreaga perioadă a campaniei electorale concurenții electorali (blocuri/partide) au declarat venituri totale în sumă de 73 273 059 lei. În comparație cu veniturile concurenților electorali din scrutinul din 2011 (36 922 430 lei), în alegerile locale generale din 2015 veniturile acestora au crescut de 2 ori. Prin comparație, pentru alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, concurenții electorali au raportat venituri în sumă de 116 751 308 lei.

Din veniturile totale pe parcursul campaniei, PDM a acumulat 23 684 420,36 lei (39,98% din plafonul stabilit de CEC), PSRM – 14 531 750 lei (24,53%), PP PN – 11 626 155 lei (19,63%), PCRM – 8 252 556,58 lei (13,93%), PLDM – 6 014 500 lei (10,15%), PL – 2 886 500 lei (4,87%), MSPR Ravnopravie – 2 668 500 lei (4,50%), BE PPEM – 2 294 368 lei (3,87%), PPCNM – 779 931 lei (1,32%), PPRM – 224 830 lei (0,38%), PPPM – 83 000 lei (0,14%), PNL – 58 132, 53 lei (0,10%), MPA – 51 800 lei (0,09%), BE LP – 35 133 lei (0,06%), PLD – 31 700 lei (0,05%), PPPVE – 17 632 lei (0,03%), PRegiunilor – 16 400 lei (0,03%).

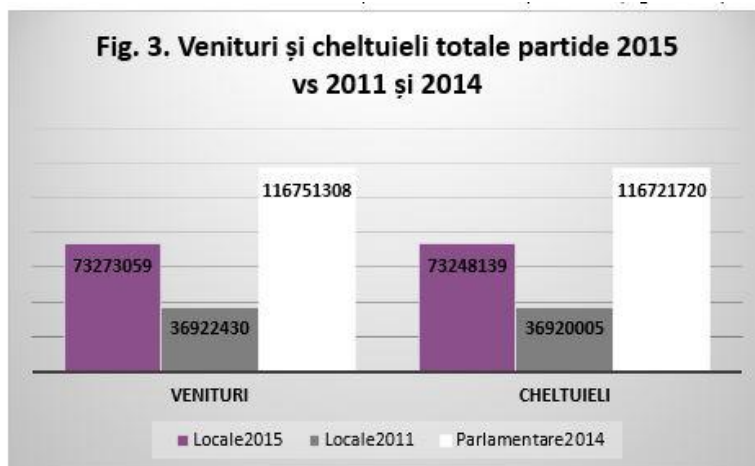

Din cei 78 de candidați independenți care au depus rapoarte financiare la CECE II, în perioada de raportare 30 au declarat venituri în sumă de 325 906 lei, ceilalți 48 au declarat venituri nule.

Venituri declarate ale concurenților electorali (blocuri și partide)

Veniturile concurenților electorali (blocuri și partide) sunt compuse din:

- Donații a 786 persoane fizice în sumă de 13 505 844 lei;
- Donații a 4 persoane juridice în sumă de 508 840 lei;
- Cotizații de membru (PSRM, PP PN) în sumă de 3 440 350 lei;
- Alte mijloace în sumă de 310 500,88 lei.

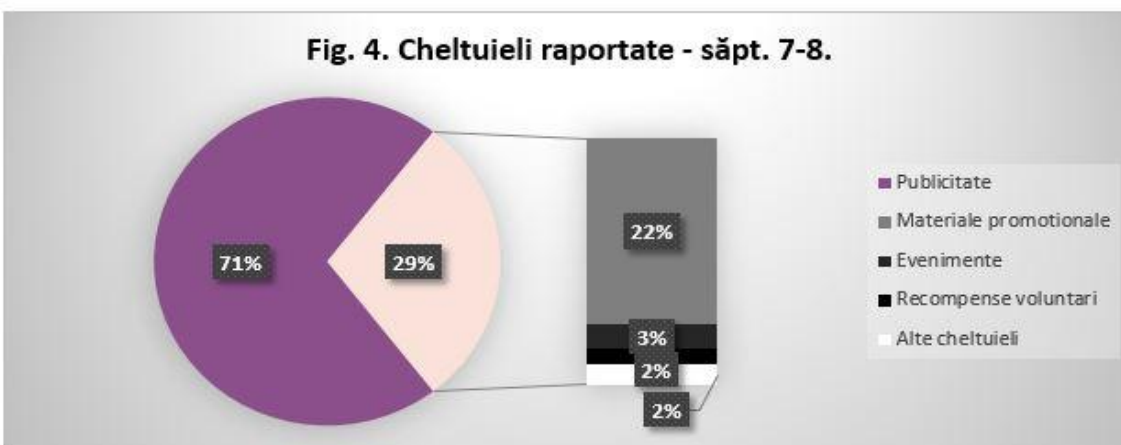
Promo-LEX a stabilit 4 categorii de donații pentru partide politice și blocuri electorale:

- “foarte mari” – peste 1 mln lei: (0 donatori);
- “mari” – de la 100 mii până la 1 mln lei: (PPCNM – 1 donator, PP PN – 2 donatori, PCRM – 4 donatori, PL – 2 donatori);
- “medii” – de la 75 mii lei până la 100 mii lei: (PDM – 13 donatori, PSRM – 3 donatori);
- “alte donații” – până la 75 mii lei: (MSPR Ravnopravie – 9 donatori, PDM – 340 donatori, PCRM – 63 donatori, PP PN – 4 donatori, PNL – 3 donatori, PLDM – 136 donatori, PSRM – 47 donatori, BE PPEM – 3 donatori, PL – 5 donatori, PPRM – 2 donatori, PVE – 4 donatori, BE LP – 1 donator, PLD – 1 donator, PPR – 1 donator).

Cheltuielile concurenților electorali reflectate în rapoartele financiare

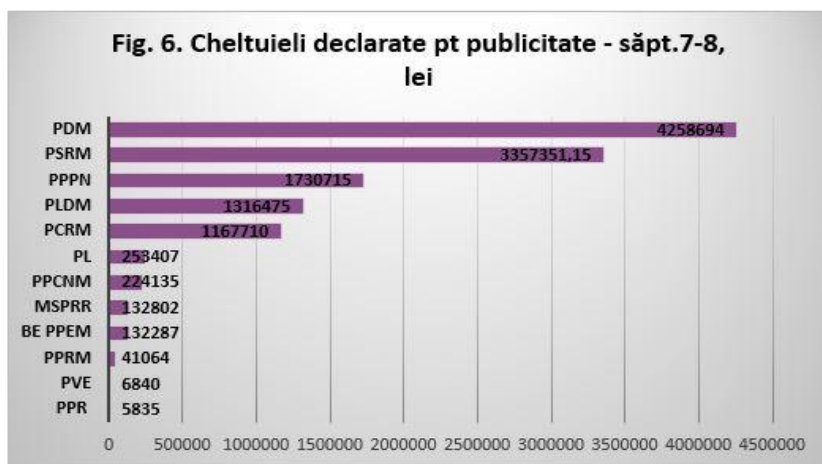
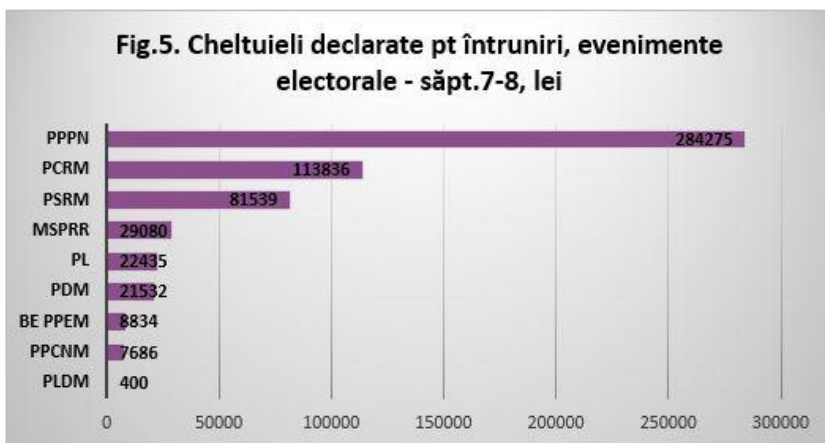
Conform rapoartelor bilunare depuse la CEC, volumul total al cheltuielilor declarate de către cei 14 concurenți electorali (blocuri/partide) pentru perioada 6 iunie – 12 iunie 2015 constituie 17 824 388,80 lei. Ponderea majoră a cheltuielilor declarate este pentru publicitate – 70,84 %.

A doua categorie de cheltuieli ca mărime este cea pentru materiale promoționale – 22 % (fig.7). Conform rapoartelor candidaților independenți, volumul total al cheltuielilor declarate pentru perioada 06 iunie - 12 iunie 2015 constituie 275 358,12 lei. Ponderea majoră a cheltuielilor declarate este pentru materiale promoționale – 90,4 %.

a. Costul întrunirilor și evenimentelor electorale

Potrivit rapoartelor financiare, pentru evenimente electorale, 9 concurenți electorali (blocuri / partide) au raportat cheltuieli în sumă de 569 617 lei.

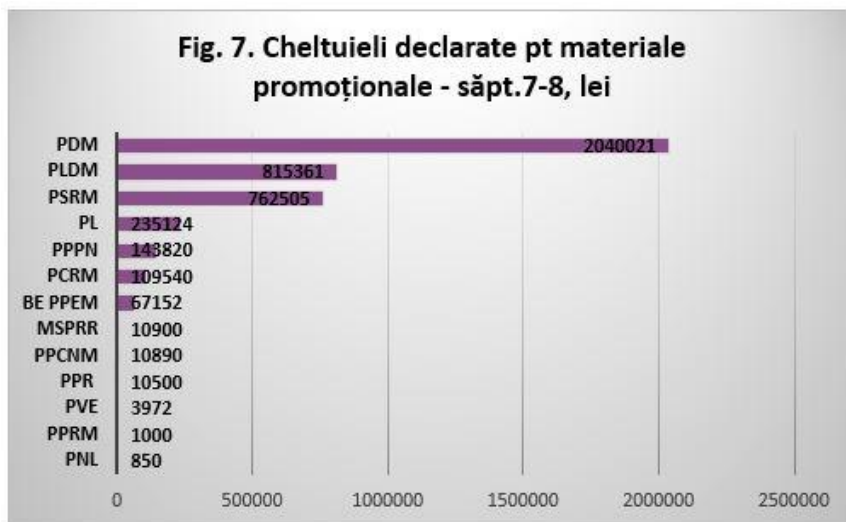

b. Cheltuieli de publicitate

Potrivit rapoartelor financiare, la capitolul publicitate, 12 concurenți electorali (blocuri / partide) au raportat cheltuieli în sumă de 12 627 315 lei.

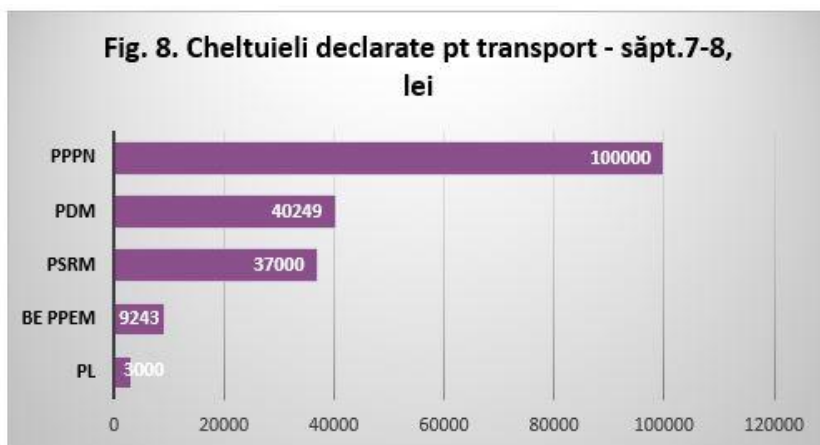
c. Cheltuieli pentru materiale promoționale

Potrivit rapoartelor financiare, la capitolul cheltuieli pentru materiale promoționale, 13 concurenți electorali (blocuri/partide) au raportat cheltuieli în sumă de 4 211 635 lei.

d. Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri

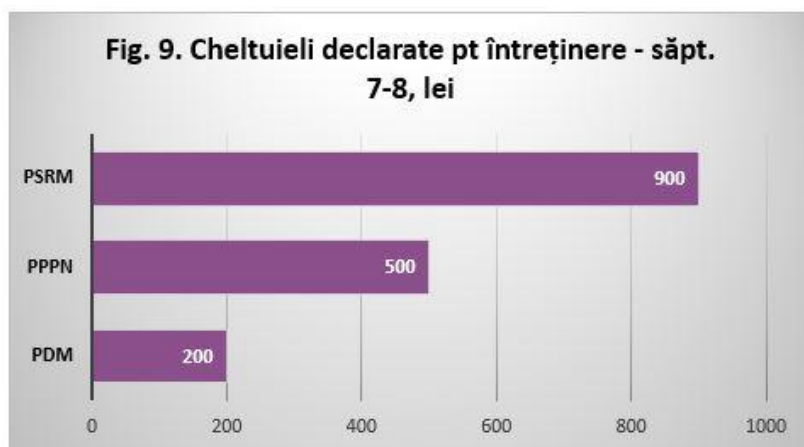
Potrivit rapoartelor financiare, doar 5 concurenți electorali (blocuri/partide) au raportat cheltuieli pentru transport în sumă de 189 492 lei.

e. Cheltuieli pentru servicii de sondare a opiniei publice

Potrivit rapoartelor financiare, niciun concurent electoral nu a raportat cheltuieli pentru servicii de sondare a opiniei publice.

f. Cheltuieli suplimentare de întreținere

Potrivit rapoartelor financiare, 3 concurenți electorali (blocuri/partide) au raportat cheltuieli suplimentare de întreținere în sumă de 1 600 lei.

g. Cheltuieli pentru salariile personalului

Potrivit rapoartelor financiare, niciun concurent electoral (blocuri/partide) nu a raportat cheltuieli pentru salariile

personalului angajat temporar în scop electoral.

h. Cheltuieli pentru delegarea sau detașarea persoanelor (inclusiv pentru recompensele/diurnele observatorilor și voluntarilor)

Potrivit rapoartelor financiare, doar un concurent electoral (PPPN) a raportat cheltuieli pentru recompensele voluntarilor/ agitatorilor în sumă de 367 000 lei.

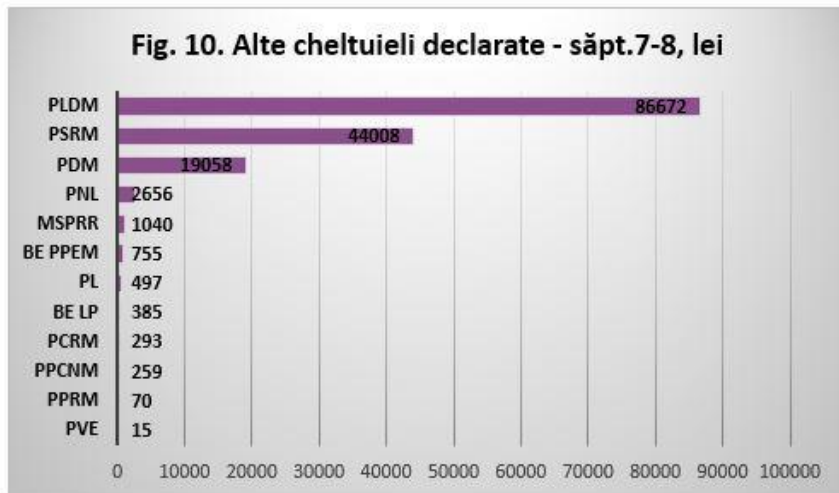
i. Cheltuieli pentru consultanță electorală și politică

Potrivit rapoartelor financiare, la acest capitol 2 concurenți electorali (blocuri/partide) au raportat cheltuieli în sumă de 11 349 lei, și anume: MSPRR – 5870 lei, PLDM – 5 479 lei.

j. Alte cheltuieli

(inclusiv s. bancare; s. de comunicații; materiale omvds; locațiunea încăperilor permanente, inclusiv teritoriale, s. comunale aferente încăperilor închiriate; remunerarea personalului din staff-ul electoral central, remunerarea personalului din staff-ul electoral local (teritorial))

Potrivit rapoartelor financiare, 12 concurenți electorali (blocuri/partide) au raportat alte cheltuieli în sumă de 246 014 lei.

Cheltuielile concurenților electorali constatate de observatorii Promo-LEX, dar care lipsesc în rapoartele financiare

Conform constatărilor observatorilor Promo-LEX, pentru perioada 06 iunie – 12 iunie 2015, 16 concurenți electorali (PDM, PSRM, PL, PCRM, PLDM, BE PPEM, PP PN, PPMPA, MSPR Ravnopravie, PPRM, PLD, PVE, BE LP, CI S. Armașu, CI G. Rabei, CI A. Cojocaru au omis să reflecte anumite cheltuieli în rapoartele lor financiare prezentate la CEC.

a. Costul întrunirilor și evenimentelor electorale

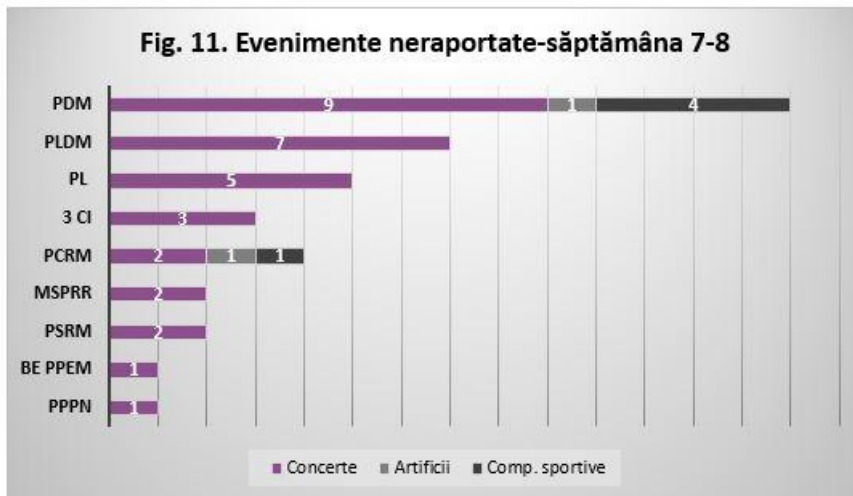
Potrivit observatorilor Promo-LEX, cel puțin 11 concurenți electorali au efectuat cheltuieli neraportate pentru 32 de concerte, cel puțin 5 competiții sportive, cel puțin 2 serbări pentru copii, o loterie și o horă.

PDM – cel puțin 9 concerte, 1 fireshow, 2 competiții sportive/trântă, o competiție/volei, o competiție/K1, o horă și 2 evenimente pentru copii cu implicarea a 2 animatori și 2 pictori, precum și instalarea a 4 topogane. Au evoluat artiștii: A. Ursu (3) și Betty, M. Ciobanu (2), N. Gordienco (2), ansamblul „Colinda” de la Soroca, G. Țopa (2), ansamblul de dansuri „Joc”, Z. Julea, T. Cerga, Dj Flash, trupele Acord și Catharsis.

PLDM – cel puțin 7 concerte în care au evoluat artiștii: orchestra Tharmis, V. Uzun, A. Ochișanu și I. Rusu, trupa Catharsis (2), V. și S. Dani, N. Botnaru, V. Jechiu, A. Botnaru, C. Rotaru, N. Ciubotaru, I. Căpraru, N. Ciobanu, O. Ciolacu, D. Gherman, trupa Probahus, orchestra „Plai Moldovenesc”, Dj Artur.

PL – cel puțin 5 concerte în care au evoluat : ansamblul local de la școala de muzică din Drochia, corul de bărbați și femei de la Criuleni, G.Voinovan, S. Cocîrlă, A. Latîșev, V. Dani, ansamblul „Plăieșii”, M. Mihăilă, N. și I. Glib, Z. Julea, I. Istrati.

PSRM – cel puțin 2 concerte. Unul din concertele raportate de observatorii Promo-LEX a fost organizat de către asociația „Prietenii Rusiei în Moldova”, la eveniment a fost prezent președintele PSRM – I. Dodon care prin simpla sa prezență a purtat un mesaj electoral. Pentru PSRM au cântat artiștii: V. Lungu, trupa Zdob și Zdub, interpreții străini de la Samoțveti și D. Bilan.

PPPN – cel puțin 1 concert, un mitting. Au evoluat artiștii: C. Moscovici, E. Cojocar, N. Gordienco, O. Tira, G. Țopa, Zdob și Zdub, orchestra de trompetiști din Chișinău.

MSPR Ravnopravie – cel puțin 2 concerte și focuri de artificii. Unul din concertele raportate de observatorii Promo-LEX a fost organizat pentru celebrarea activității unei echipe de fotbal din or. Orhei, la eveniment fiind prezent

candidatul la funcția de primar de Orhei – I. Șor, proprietar al echipei de fotbal și care prin prezența la eveniment a purtat un mesaj electoral. Au evoluat artiștii Zdob și Zdub, A. Ursu, I. Istrati, A. Lazariuc, Jasmin, artiștii străini F. Kirkorov și Connect-R.

BE PPEM – cel puțin 1 concert în care au evoluat artiștii: A. Puică, M. Ciobanu, N. Gordienco, P. Parfenii, Dara, Carla's Dreams, G. Voinovan,

PCRМ – cel puțin 2 concerte cu focuri de artificii, 1 competiție sportivă/trântă și o loterie cu cadouri. Au evoluat artiștii: V. Dânga, N. Gordienco, E. Cojocar, C. Moscovici, P. Parfenii, S. Lopez & Broono & Ale Blake, Dara, Carla's Dreams,

CI S. Armașu – cel puțin 1 concert în care au evoluat artiștii locali din or. Ialoveni.

CI G. Rabei – cel puțin 1 concert în care au evoluat artiștii: A. Ursu, M. Mihăilă.

CI A. Cojocar – cel puțin 1 concert în care a evoluat M. Șura.

b. Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri

Observatorii Promo-LEX au constatat neraportarea utilizării transportului în scop electoral de către cel puțin 4 concurenți electorali, și anume:

PL – cheltuieli de transport pentru cel puțin 75 automobile la o întrunire cu alegătorii dintr-o localitate și pentru întruniri și concerte organizate în alte 5 localități.

PLDM - cheltuieli de transport pentru cel puțin 7 concerte și 3 întruniri cu alegătorii în 10 localități.

PCRМ – cheltuieli de transport pentru cel puțin 2 concerte și 4 întruniri cu alegătorii în 6 localități.

MPSR Ravnopravie – cheltuieli de transport pentru cel puțin 2 concerte și activități de campanie într-o localitate.

c. Alte cheltuieli

(inclusiv servicii bancare; servicii de comunicații; materiale omvsd; locațiunea încăperilor permanente, inclusiv teritoriale, servicii comunale aferente încăperilor închiriate; remunerarea personalului din staff-ul electoral central, remunerarea personalului din staff-ul electoral local (teritorial), remunerarea consultanților media/strategie)

Locațiunea încăperilor

Potrivit observatorilor Promo-LEX, 12 concurenți electorali au utilizat cel puțin 129 încăperi (sedii) în raioanele monitorizate, cheltuieli care nu au fost reflectate în rapoartele lor financiare depuse la CEC.

Din cele 129 sedii teritoriale raportate de observatorii Promo-LEX: PSRM utilizează 39 de sedii, PDM – 29, PL – 23, PCRМ – 21, PPRM – 5, BE „PPEM” – 6, MSPR Ravnopravie, PMPA, BE LP, PLD, PPR, PVE – toate câte 1.

Servicii de întreținere

Pentru întreținerea celor 129 de sedii utilizate timp de 2 săptămâni de activitate, concurenții electorali nu au raportat cheltuieli: PSRM - pentru 39 sedii, PDM – 29, PL – 23, PCRМ – 21, PPRM – 5, BE „PPEM” – 6, MSPR Ravnopravie, PMPA, BE LP, PLD, PPR, PVE – toate câte 1.

ACTIVITATEA ORGANELOR CONSTATATOARE

Conform hotărârii nr. 3505 din 16 iunie 2015 cu privire la rapoartele concurenților electorali privind veniturile și cheltuielile în campania electorală, la situația din 12 iunie 2015, CEC a aplicat sancțiune sub formă de avertisment unui concurent electoral – PLD. Sancțiunea sub formă de avertisment a fost aplicată în contextul încălcării prevederilor art. 38 alin. 2 lit. (c) și art. 38² din Codul electoral, prin care concurentul nici până la data de 12 iunie nu prezentase raport financiar pentru săptămânile 5-6. Astfel, PLD a fost somat de către CEC ca în termen de 24 de ore să prezinte informații despre venituri și cheltuieli la situația din 5 iunie.

RECOMANDĂRI

Parlamentului RM

- Perfecționarea cadrului normativ din perspectiva eliminării contradicțiilor și deficiențelor legislative în privința perioadei dintre turul I și turul II de scrutin;
- Instituirea cadrului legal de sancționare a persoanelor care desfășoară sondaje de opinie publică contrar prevederilor legale.

Comisiei Electorale Centrale

- Reglementarea tuturor proceselor privind desfășurarea turului II de scrutin;
- Asigurarea respectării de către BESV a programului calendaristic în ceea ce privește alegerea organelor de conducere;
- Continuarea instruirii funcționarilor electorali;
- Verificarea minuțioasă a rapoartelor financiare a concurenților electorali și verificarea modului de acumulare a veniturilor, cu adoptarea unei Hotărâri argumentate cu privire la toate constatările stabilite;
- Asigurarea procedurilor necesare pentru securizarea listelor electorale;
- Solicitarea de la Ministerul Justiției verificării apartenenței politice ale funcționarilor electorali ale organelor electorale inferioare și respectiv adoptarea deciziilor de rigoare;
- Neadmiterea implicării funcționarilor electorali în activități de agitație electorală.

Concurenților electorali

- Asigurarea transparenței financiare în perioada electorală, inclusiv prin elucidarea surselor cotizațiilor de membru utilizate în campania electorală;
- Interzicerea utilizării resurselor administrative și a cadourilor electorale;
- Respectarea prevederilor legale de distribuire a literaturii politice cu însemnele corespunzătoare;
- Sancționarea disciplinară potrivit reglementărilor interne pe linie de partid a candidaților care au admis utilizarea resurselor administrative și oferirea cadourilor electorale.

Organelor de anchetă

- Atragerea la răspundere juridică a persoanelor culpabile care au utilizat resurse administrative, au oferit cadouri electorale, au instigat la acte de violență și au intimidat cetățenii.

METODOLOGIA DE OBSERVARE A ASOCIAȚIEI PROMO-LEX

Observarea Alegerilor Locale Generale din 14 (28) iunie 2015 este un proiect realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte. Asociația Promo-LEX este o asociație obștească, care are drept scop dezvoltarea democrației în Republica Moldova, inclusiv în regiunea transnistreană, prin promovarea și protejarea drepturilor omului, monitorizarea proceselor democratice și consolidarea societății civile.

Misiunea Promo-LEX de Observare a Alegerilor Locale Generale include 39 de observatori pe termen lung (OTL) și 33 de observatori pe termen mediu (OTM), care monitorizează procesul electoral în toate circumscripțiile electorale din Republica Moldova în perioada 14 aprilie – 13 iulie 2015. În ziua alegerilor, Promo-LEX va delega câte un observator pe termen scurt (OTS) în fiecare circumscripție electorală de nivelul I. Misiunea Promo-LEX va realiza Numărarea în Paralel a Voturilor (PVT) în toate secțiile de votare din mun. Chișinău, Bălți și Comrat. Observatorii implicați în procesul de monitorizare semnează Codul de conduită al observatorului național independent Promo-LEX, asumându-și obligația de a acționa operativ, cu buna-credință și în mod non-partizan.

Sursa elaborării rapoartelor publice ale Misiunii servesc exclusiv rapoartele standardizate ale observatorilor întocmite în baza vizitelor în localități și, respectiv, la Consiliile Electorale de Circumscripție de nivelul I și II, precum și a discuțiilor, întâlnirilor cu interlocutorii și consultarea documentelor oficiale.

Misiunea de Observare Promo-LEX nu este oponent politic concurenților electorali implicați în alegerile locale generale din 14 (28) iunie 2015. Misiunea de Observare nu este un organ de anchetă și nu își asumă obligația expresă de a proba constatările observate. Probele foto și video acumulate de observatorii Promo-LEX sunt plasate în mod regulat pe pagina www.electorala.monitor.md.

Acest proiect beneficiază de asistența financiară și tehnică din partea USAID, Consiliul Europei și NDI. Opiniile exprimate în rapoartele publice Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor și partenerilor.

LISTA DE ABREVIERI

alin. – aliniat

APL – administrația publică locală

art. – articolul

BE LP – Blocul electoral „Lista Poporului”

BE PPEM – Blocul electoral “Platforma Populară Europeană din Moldova – Iurie Leancă”

BESV – biroul electoral al secției de votare

c. – comună

CE – circumscripție electorală

CEC – Comisia Electorală Centrală

CECE – Consiliul electoral de circumscripție electorală

CI – candidat independent

Fig. – figura

MPA – Mișcarea Populară Antimafie

MSPRR – Mișcarea Social–Politică Republicană „Ravnopravie”

mun. – municipiu

NDI – Institutul Național Democratic

nr. – număr

omvdsd – obiecte de mică valoare și scurtă durată

or. – oraș

OTL – observator pe termen lung

OTM – observator pe termen mediu

OTS – observator pe termen scurt

PRegiunilor – Partidul Regiunilor din Moldova

PCRM – Partidul Comuniștilor din Republica Moldova

PDM – Partidul Democrat din Moldova

PL – Partidul Liberal

PLD – Partidul Legii și Dreptății

PLDM – Partidul Liberal Democrat din Moldova

PNL – Partidul Național Liberal

PP – partid politic

PP PN – Partidul Politic Partidul Nostru

PPCD – Partidul Popular Creștin Democrat

PPCNM – Partidul Politic „Casa Noastră – Moldova”

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”

PPPR – Partidul Politic Partidul „RENAȘTERE”

PPPSP – Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”

PPPVE – Partidul Politic Partidul Verde Ecologist

PPRM – Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova

PPSM – Partidul Popular Socialist din Moldova

PRepublican M – Partidul Republican din Moldova

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”

PVT – tabularea în paralel a voturilor

r. – raion

RM – Republica Moldova

s. – sat

SV – secție de votare

USAID – Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională

UTAG – Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia